

การประเมินความเสี่ยงทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

องค์การบริหารส่วนตำบลบางกะไชย

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและพฤติกรรมชอบในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
องค์การบริหารส่วนตำบลบางกะไชย

๑. ความหมาย

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

๒. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายใน ที่เหมาะสม จะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กร ถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณี ที่พบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาก็น้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีให้นำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและพฤติกรรมชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลบางกะไชย ใน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ดำเนินการผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการพิจารณากระบวนการจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลบางกะไชย ที่ได้ดำเนินการผ่านมา รวมถึงข้อมูลสถิติเรื่องร้องเรียนการทุจริตและเรื่องการลงโทษทางวินัยของเจ้าหน้าที่

สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ องค์การบริหารส่วนตำบลบางกะไชย ได้วิเคราะห์ประเด็นความเสี่ยงทุจริตในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของหน่วยงาน ในประเด็น ดังนี้

๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง
๔. การบริหารงานบุคคล

๓. เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood) ภายในองค์การบริหารส่วนตำบลบางกะไชย

ระดับ	โอกาสจะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดการทุจริตมากกว่า ๕ ครั้ง / ปี
๔	สูง	มีโอกาสเกิดการทุจริตไม่เกิน ๔ ครั้ง / ปี
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดการทุจริตไม่เกิน ๓ ครั้ง / ปี
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดการทุจริตไม่เกิน ๒ ครั้ง / ปี
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดการทุจริตไม่เกิน ๑ ครั้ง / ปี

๔. เกณฑ์ผลกระทบ (Impact) ที่อาจจะเกิดขึ้น ภายในองค์การบริหารส่วนตำบลบางกะไชย

ระดับ	โอกาสจะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูงมาก (ร้อยละ ๑๐ ขึ้นไป)
๔	สูง	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูง (ไม่เกินร้อยละ ๑๐)
๓	ปานกลาง	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นบางครั้ง (ไม่เกินร้อยละ ๕)
๒	น้อย	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นน้อยมาก (ไม่เกินร้อยละ ๓)
๑	น้อยมาก	เหตุการณ์ไม่มามีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)

๕. เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

๖. ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดย พิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ โอกาส X ผลกระทบ กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	๑๕ - ๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง	๙ - ๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๕ - ๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ	๑ - ๔ คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการ พิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบ ที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ} \times \text{ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ} \\ (\text{Likelihood} \times \text{Impact})$$

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (ประเด็นสินบน) ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางกะไชย
อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

๑. ประเด็นการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

ขั้นตอนการทำงาน	ประเด็นความเสี่ยง	Risk Score (L x I)				มาตรการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
		Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความเสี่ยง		
๑.การยื่นคำร้องขออนุญาต	๑.อาจมีการเรียกรับสินบน ใน กรณีที่ยื่นคำร้องไม่เป็นไปตาม กำหนดระยะเวลา	๒	๓	๖	ปานกลาง	๑.ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและ ติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิด มีการ กำกับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบ อย่างเคร่งครัด ๒.จัดโครงการประกาศเจตนารมณ์เพื่อ สร้างวัฒนธรรมและค่านิยมสุจริต	กองคลัง
๒.การตรวจสอบเอกสาร	๒.-	-	-	-	-		
๓.การใช้ดุลพินิจให้ความเห็น ประกอบการพิจารณาอนุญาต อนุมัติ	๓.-	-	-	-	-		
๔.การอนุมัติออกใบอนุญาต	๔.อาจมีการเรียกรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด เพื่อให้ได้รับ การอนุญาตที่รวดเร็วขึ้น	๓	๓	๙	สูง		

๒. ประเด็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย / การให้บริการตามภารกิจ

ขั้นตอนการทำงาน	ประเด็นความเสี่ยง	Risk Score (L x I)				มาตรการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
		Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความเสี่ยง		
๑. รับขึ้นทะเบียนผู้มีหน้าที่ ชำระภาษี	๑. มีการเรียกรับสินบน เพื่อ หลีกเลี่ยงไม่ต้องมาขึ้นทะเบียน ตามระยะเวลาที่กำหนด	๒	๓	๖	ปานกลาง	๑. สำรวจจำนวนผู้ที่อยู่ในเกณฑ์ต้อง เสียภาษี รวบรวมและจัดทำข้อมูลให้ ครบถ้วน	กองคลัง
๒. ประกาศแจ้งผู้มีหน้าที่เสีย ภาษี ให้มาดำเนินการเสียภาษี	๒.-	-	-	-	-	๒. มีการประชาสัมพันธ์กำหนดการ ชำระภาษีให้ ประชาชนทราบอย่าง ต่อเนื่อง	
๓. ผู้เสียภาษีชำระค่าภาษี ณ ที่ ทำการ อบต.บางกะไชย	๓. มีการเรียกรับสินบนเพื่อให้ผู้ เสียภาษี ไม่ต้องชำระภาษีเต็ม จำนวน	๓	๓	๙	สูง	๓. ถือปฏิบัติตามระเบียบ กระทรวงมหาดไทยว่า ด้วยการรับ เงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างเคร่งครัด	
๔. เจ้าหน้าที่ออกไปเสร็จให้ผู้ เสียภาษี และบันทึกยอด	๔. การบันทึกยอดรับส่งในแต่ละ วัน ยอดอาจไม่ตรงกัน	๒	๓	๖	ปานกลาง		

๓. ประเมินความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

ขั้นตอนการทำงาน	ประเด็นความเสี่ยง	Risk Score (L x I)				มาตรการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
		Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความเสี่ยง		
๑.ประกาศเผยแพร่แผนจัดซื้อ จัดจ้าง	๑. -	-	-	-	-	๑.กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะ เฉพาะหรือร่างขอบเขตของงานที่ไม่ เอื้อ ประโยชน์ ให้ผู้ยื่นข้อเสนอหรือ ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่งหรือ บุคคลใดบุคคลหนึ่ง เพื่อให้เกิดการ แข่งขัน ราคาอย่างเป็นธรรม ๒.การตรวจสอบบุคลากรในความ เกี่ยวข้องกับผู้เสนองาน ในการจัดซื้อ จัดจ้างทุกกรณี ให้ตรวจสอบ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับผู้เสนองาน ด้วยไม่ว่าจะเป็น หัวหน้าเจ้าหน้าที่ ๓.ให้มีการประชุมคณะกรรมการงาน จ้างในการให้ข้อมูลการก่อสร้างก่อน ตรวจงาน ๔.การตรวจสอบรับพัสดุต้องเป็นไป ตามรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ หรือร่างขอบเขต ของงานที่กำหนด ไว้ตามสัญญา พร้อมทั้งให้รายงานผล การตรวจรับให้หัวหน้าหน่วยงาน ทราบ	กองคลัง
๒.จัดทำราคากลาง ร่างขอบเขต ของงาน คนสมบัติเฉพาะ	๒.อาจมีการร่างขอบเขตที่เอื้อ ประโยชน์ให้กับผู้รับจ้าง	๒	๓	๖	ปานกลาง		
๓.การจัดทำรายงานขอซื้อ ขอจ้าง	๓.-	-	-	-	-		
๔.ดำเนินการจัดหา	๔.เจ้าหน้าที่จัดหาอาจใช้วิธีการ จัดหาที่เอื้อประโยชน์ต่อผู้รับจ้าง	๓	๓	๙	สูง		
๕.การอนุมัติสั่งซื้อ/จ้าง	๕.-	-	-	-	-		
๖.การทำสัญญา	๖.อาจมีการทำสัญญาที่เอื้อต่อผู้ รับจ้าง	๓	๓	๙	สูง		
๗.การตรวจรับพัสดุ	๗.หากการส่งมอบงานของผู้ รับจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ อาจ มีการเรียกรับเงิน เพื่อให้การ ตรวจรับผ่านไปได้ด้วยดี	๓	๓	๙	สูง		

๔. ประเด็นการบริหารงานบุคคล

ขั้นตอนการทำงาน	ประเด็นความเสี่ยง	Risk Score (L x I)				มาตรการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
		Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความเสี่ยง		
๑.การประกาศสรรหา รับสมัคร สมัครพนักงานจ้าง	๑.-	-	-	-	-	๑.ตรวจสอบการประกาศรับสมัครให้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ก.อบต.จ. จันทบุรี	สำนักปลัด
๒.กำหนดวันรับสมัครผู้มี คุณสมบัติตรงตามที่ประกาศรับ สมัคร	๒.-	-	-	-	-	๒.มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ข่าวสารการรับสมัครผ่านช่องทาง ต่างๆ	
๓.กำหนดให้มีการสอบตาม ขั้นตอน	๓.เจ้าหน้าที่อาจมีการเรียกรับ ผลประโยชน์จากผู้สมัคร เพื่อแลก กับการได้รับตำแหน่งนั้นๆ ไม่ว่า จะด้วยวิธี การเรียกรับเงินจาก ผู้สมัคร การทุจริตเรื่องข้อสอบ หรือมีการเอื้อประโยชน์ให้กับ เครือญาติ	๓	๓	๙	สูง	๓.จัดให้มีเจ้าหน้าที่ในการตรวจและ ควบคุมข้อสอบให้เป็นความลับ ๔.แต่งตั้งคณะกรรมการในการคัดเลือก ที่มีความเป็นกลางในการคัดเลือก บุคคล	
๔.ประกาศผลสอบคัดเลือก	๔.-	-	-	-	-		